

ORAVECZ IMRE

Alkonynapló II.

(Bevezető) Hamarosan könyv alakban is megjelenik, ami bejegyzést az elmúlt négy évben összehoztam. Úgy terveztem, hogy ezzel befejeztem, nem lesz folytatás. De meggondoltam magam. Tovább írom magánkrónikám, legfeljebb megszakad, és nem lesz *Alkonynapló 2*. A tárgy ugyanaz, és a készítés is, hisz még élek, és öreg is vagyok, úton a vég felé. Ezenfelül a napló, mint olyan, továbbra is adekvát megnyilatkozási forma. Azzal, hogy követi hullámszerűségeit, nemcsak leginkább megfelel lelkiállapotomnak, de úgy enged személyesnek lennem, hogy egyúttal megköveteli a tárgyilagosságot is.

(Az ősz vége) Nagy pelyhekben hull a vizes hó, és vastagon megtapad a vad-cseresznyefa ágán. Aztán lefordul, letépi és magával viszi az utolsó levelet a földre.

(Helyettesítés) Közben is gyanítottam, de most már kezdek megbizonyosodni, hogy nem annyira szerelem az, amit J. iránt érzek, hanem inkább rémület, kétségbeesett kapaszkodás, hogy segítsen, holott nem ő, nem egy másik gyarló ember igaz társam az öregségben, hanem Isten, akit tévesen megpróbáltam vele helyettesíteni.

(Reménykedés) Állandóan J. árulása foglalkoztat. Tegnap és tegnapelőtt G. angolul írt egyetemi szakdolgozatának nyelvi hibáit javígtattam. Közben, vagyis 2×12 órán keresztül nem gondoltam rá. Ez reménykedéssel töltött el.

(Korai hó) Tavaly télen nem volt semmilyen. Még csak november van, de idén már leesett az első. Végre lepókhálózhatom és kiakaszthatom a madárete-tőket.

(Dicséret) Felolvastam a szomszédos S.-ben. Utána odajött hozzám a közönségből egy férfi, és közölte velem, hogy azért jött a távoli B.-ből, hogy tudomásomra hozza, az ő családja vette meg Borzsa-tetőt, és döntésükben közrejátszott az is, hogy munkáimban a föld több, mint talaj. Nem szeretem a hobbi-földesurakat, de megköszöntem, és örömmel tettem zsebre e dicséretet.

(Abszurd) Szánalmas, sőt nevetséges vagyok, de újabban azzal vigasztalódom J. elvesztésén, hogy ötvenegy év előtti nagy szerelmem, M. K. nevét ismételve hangosan.

(G.) Jövevény Szajlán, és látomása van a falu turizmussal történő feltámasztásáról. Világok választják el tőlem, és nem érdeklek, sem mint férfi, sem mint író. De jó, ha meglátogat. Megejt fiatalságával, stilizált szépségével. Csak vitába szállni nem szabad velem.

(*Parancs*) Úgy élj, mintha még holnap, holnapután, a jövő héten, sőt a jövő évben is élnél! De hogyan kell azt?

(*Sietség*) G. elmúlt negyven, de még gyereket szeretne. Férfiak körében forog buzgón. Ismerkedik, keresi a leendő apát. De sértődötten és kapkodva, mert fél, hogy végleg kifut az időből.

(*Siker*) Álmomban ravasz voltam. M. L. fiatal testébe bújtam. Ez hatott. G. elcsábult, és egyből lefeküdt velem. Szenvedélyesen és gyengéden szeretett. Csak arra kért, hogy ne ejtsem teherbe, mert túl fiatal lennék apának.

(*Dekoráció*) Az íróasztalommal szemben, közvetlenül mögöttem parafalemez borítja a falat, tőle jobbra, mintegy a sarok lezárásaként, az oldalfalhoz támasztva parafatábla. A parafaborításon a szélükön felragasztott, elálló, apró, szöveges papírfecnik, a parafatáblán túvel feltűzött, rá lapuló nagyobbak. Mikor 6 éve befejeztem *A régi gyermekeit*, megsemmisítettem a megírásához használt vagy nem használt, dobozokban tárolt jegyzeteimet, segédanyagaimat. De ezeknek megkegyelmeztem, restségből vagy kényelemszeretetből nem szedtem le őket. Bár az is közrejátszott ebben, hogy nem lett volna mit tennem a helyükre, azt meg nem akartam, hogy csupasz felületek nézzenek rám vissza. Az igazsághoz tartozik még, hogy régebbiek és más célúak is akadnak köztük. Ilyenek például M. L. miniatűr festményei 2 éves korából, Szajla pontos földrajzi koordinátái, egy Hemingway-idézet vagy a *megkaszvad* szó, amelyet Kosztolányitól gyűjtöttem be.

(*Opció*) J. felszólított viberen, hogy vegyek ki a kiadómnál már szerkesztés alatt lévő *Alkonynapló* kéziratából egy bejegyzést. Arra hivatkozott, hogy az alapját képező információt ő nekem és nem a köznek szánta. Habozom, teljesítem a kérését, mert ennek a disztinkciónak itt nincs értelme. Érintkezésünk során természetesen mindent egymásnak szántunk, de a naplóban megnyilatkozásaink elveszítik személyes, érzékeny jellegüket, részévé válnak az egésznek, mint ilyenek nem ártóak, bántóak, és nyilvánosságra juthatnak. Mindamellet fontolóra veszem a dolgot, mert felrémlik előttem, hogy ha ellenállok, bosszúból esetleg ellenem fordul, és meghurcol. Vagyis beperel. Még ide is eljuthatok! Már ez is opció lehet!

(*Hazugság*) Régi ajándékkísérők közt egy J.-től származó, papírból kivágott fenyőfa-sablont találtam e szavakkal: *Második közös karácsonyunk*. Második? Egy sem volt.

(*Pornó*) Fájdalmas, őrjítő, de újra és újra elképzelem, amint J. közösül új partnerével. Nem akarom nézni, de látom az aktus közben az arcát, a testét, zavaros tekintetét, hallom nyögését, ismerős sikolyát, mikor az orgazmuspontra jut, és hányja-veti magát. És ha ez nem lenne elég, szemtanúja vagyok a folytatásnak is, annak, hogy magához tér, feltérdel, és a haját félresöpörve a férfi hímtagja fölé hajol, és – ez a gyengéje – ráilleszti a száját, és gyorsan, kitartóan le-fel csúsztatgatja rajta. Mikor megtörténik az ejakuláció, jóízűen nyeli, habzsolja az ondót.

(Karácsonyfa) Megint nem akartam állítani. De meggondoltam magam, mert M. L. úgy döntött, hogy velem tölti a Szentestét, és M.-ék is bejelentkeztek az ünnep másnapjára. Távozásuk után viszont gyorsan elbontom, hogy ne űzzön gúnyt magányomból.

(Kiutasítás) Óvatlan voltam, és vitába szálltam G.-vel Szenteste, amikor is vendégünk volt. Nem értettem egyet azzal, hogy mint a polgármester jobbkeze, védelmébe veszi a kultúra helyi fellendítése céljából indított írói est sorozatot, jóllehet a felkért szerzők listáján dilettánsok is vannak, az állandó moderátorról pedig a második alkalommal egyértelműen kiderült, hogy botcsinálta irodalmár, és mint ilyen, alkalmatlan a szerepre. Szóváltásunk sajnálatos módon odáig fajult, hogy a vendégjoggal visszaélve sértő megjegyzéseket tett rám, amit vendéglátói pozíciómhöz és az ünnephez méltatlanul dühömben úgy toltam meg, hogy kiutasítottam a házamból.

(Szélcseggő) Több mint 20 éve vettem. Mikor elkészült a ház, a nyújtott eresz szarufa támaszára akasztottam. Szerettem a hangját, amelyet nemcsak a teraszon, hanem bent is lehetett hallani, bár aztán úgy megszoktam, hogy már nem is nagyon figyeltem rá. Valamelyik ázsiai országban készülhetett, egyszerű, természetes anyagokból és elmésen. Egy kupolaszerű kókuszdióhéj-végről körben bambuszcsövecskék nyúltak alá, amelyeknek alsó felét függőlegesen nyitottra vágják. Középen zsinóron egy lapocska lógott le szintén bambuszból, amely a légmozgás hatására a csövecskékhez ütogetett egy feljebb felfűzött kis fakorongot. Nem véletlenül használok múlt időt. Ez a csodálatos kis zenei szerkezet ugyanis már nincsen, illetve van még, de örökre elnémult. A minap egy szélvihar letépte a zsinórt a lapocskával, koronggal együtt, és úgy elrepítette, hogy nem találtam meg. Leszereltem hát az egészet. Először kegyeletből el akartam tenni. De aztán meggondoltam magam, és szívemet megkeményítve úgy döntöttem, hogy majd a szemébe dobom. Minek szaporítani a dolgát annak, aki eltakarítja majd utánam az ilyen és hasonló kacatot.

(Számtn) Mikor annak idején megírtam F. D.-nek, hogy J. elhagyott, azzal vigasztalt, örüljek neki, hogy volt 2 jó évem. Jó háromnegyed éve jártunk együtt, mikor Kaliforniában pár napot töltöttünk a házában. Láta, hogy feszült a viszonyunk, és szenvedek. Rejtély, miért gondolta, és hogyan jött ki neki ez a szám.

(Utoljára-dolgok) Év vége van. Nem csinálsz mérleget, de kíváncsiságból számba veszed, mik voltak utoljára idén. Ijedten látod, hogy olyasmik is szerepelnek a listán, amik nélkül nem tudod elképzelni az életed. Ne rémüldözz! Az öregség az utoljára-dolgok története.

(Feltételezés) J. annak idején bepánikolhatott. Különbben miért sietett volna annyira egy fiatalabb férfi felhajtásával? Hátrányba hozta magát azzal, hogy rám pazarolta az idejét. De ez nem volt akkora, hogy meg kellett volna kísérelni behozni vagy lefaragni belőle.

(Nem értem) Nem értem, J.-vel kapcsolatban miért foglalkoztatnak még mindig olyan kérdések, amelyekre tudom a választ.

(Időfaktor) Talán kiheverném J. elvesztését. De ahhoz idő kellene. Az, ami nekem nincs.

(Közeledés) Egy madár hálótársam akar lenni. Nem a hálósobámban, de velem egy szinten, az emeleten, kint, a fal túloldalán, az ágyamtól kevesebb mint 3 méterre. Az ereszcúcsban lévő gerendakeresztnek az ablak fölé eső alsó tagjára telepszik esténként. Mióta felfedeztem e közeledést, próbálom elűzni, mert nagyon piszkol, és ürülékével összerondítja a feltekert árnyékoló fedőlemezt és a teraszburkolatot. Sikertelenül. Mihelyt besötétedik, zseblámpámmal letről rávillantok, és lomha szárnycsapásokkal elrepül a fűzfák irányába, de másnap megint ott van. Lehet, hogy nem is madár.

(Szembesítés) Dühös vagy J.-re, és meg tudnád ölni, hogy ezt tette veled. De mi van Zs.-vel, T.-vel., M. K.-val, Á.-val, O.-val, Sz.-szel, K. B.-vel és a többi áruólval? Hja, akkor még fiatal voltam. De ez nem vigasztalt! Ugyanígy fetrengtél a porban, és nem tudtál magadon segíteni.

(Fogság) Próbálok visszatérni J. előtti életemhez, de nem megy. Hiánya fogva tart, nem ereszt.

(Nem) Nem én vagyok, aki J.-t szereti. Egy idegen őrült az, aki bennem lakozik, és zsarnokoskodik rajtam. Megölöm majd, ha megerősödöm. De az is lehet, hogy ő végez velem.

(Buszmegálló) Minden második hétvégén kocsival a széki elágazási megállóba viszem M. L.-t a b-i buszhoz. Egyetemista koromban engem is mindig oda kísért anyám, mikor jeles ünnep vagy szünet után utaztam vissza D.-be. Mi nem autóval tettük meg az utat, hanem gyalog. Volt ugyan velünk bicikli, de csak szállítóalkalmasságként használtuk. Felerősítettem a csomagtartójára a bőrröndöm, és toltam. Anyám csak hazamenet ült fel rá. Valahányszor várunk a megállóban, erre gondolok, és olyan, mintha harmadikként ő is velünk lenne.

(Betlehem) Vetkőztetem a karácsonyfát. M. L. ugyan kérte, hogy várjam meg vele a Vízkeresztet. Nem teszem, mert holnap jön a takarítónő, és segít kivinni a házból, utána meg felporszívózza a lehullott tűleveleket, amelyeknek némelyike a legnagyobb alaposság ellenére nyárig is elrejtőzködhet a szőnyeg széle alatt, a sarkok zugaiban. A szaloncukrot egy tálba gyűjtöm, mert majd megesszük. Minden egyebet elteszek. Utoljára a Betlehemet helyezem a dobozába. Régi, mint a kellékek jó része, de több, mint dísz. Olasz termék. Kaliforniában vettem, és ott is volt először a fa alatt. Mikor is? 39 éve. Jaj! Még egy pillantást vetek a Kisdedre, Máriára, a valamiért egyetlen Napkeleti Bölcsre és a juhokra. Közben óhatatlanul felmerül bennem, hogy utoljára látom őket, ha nem érem meg a következő Karácsonyt.

(Tarna-part) Azt rovom mégis. Itt se volna szabad sétálnom, mert ez is J.-től terhes. Nem sokat voltunk itt, de olyan hely. Szokásos távom túlteljesítve kezdetben itt lelkendeztem egyszer órákon át és szinte paroxizmusban afőlött, hogy szeret. Bár csak erre jött volna valaki akkor, és figyelmeztetett volna, hogy ne dőlj be neki! Lehet, hogy maga sincs tudatában, de ez csak egy örege-

dő nő nosztalgiája volt a férfi iránt, aki 23 éve voltál, és akivel félrelépve nagyokat szeretkezett annak idején.

(Látogatás) A feketerigók évekkkel ezelőtt valamiért eltűntek az udvaromból. Az erdőbe vonulhattak vissza, mert alkonyattájt mindig hallom, hogy annak szélében tilinkóznak. Ma viszont meglepetésemre betoppant egy hím. Csodálkozva nézegette, hogy elvadult az egykor szép pázsit. Aztán mintha merő rutinból tenné, meg-megiramodva úgy tett, mintha táplálékot kapna fel a fűből. Majd eltűnt a spiriabokor mögött. Távozott, vagy folytatta a kíváncsiskodást.

(Értelmetlen kérdés) Vajon mit gondol majd rólunk J. öt-tíz év múlva, ha beleolvass az *Alkonynaplóba*? Minek kérdelem ezt? Nem vagyok rá kíváncsi, nem akarok kíváncsi lenni. De ha mégis érdekel, nem próbálom megtudni, mert akkor már nem leszek, vagy előbb sem.

(Bosszú) Cseng a telefon. Látom a kijelzőn, hogy J. az. Második alkalommal hív, ezúttal kétszer egymás után. Nem tudja, hogy mégis kivettem az *Alkonynaplóból* azt a bejegyzést, amelyet kifogásolt. Vagy újabb kérése van, nem lehet más oka. Nem veszem, nem vehetem fel. Dühít, hogy nincs más eszközöm, hogy ilyen kisszerű módon állok bosszút.

(Új év) Első napjától sántítok. Fáj a bal lábszáram. Nem estem el, nem ütöttem bele semmibe. Se duzzadás, se kék folt. Telefon P.-nek. Szerinte nem trombózis, mert vérhígítót szedek. Telefon M.-nek. Nem távdiagnosztizál. Bár tudtommal annak más tünete is van, csontrákot vizionálok. Szörnyű kór, de másfelől megnyugtat. Így legalább nem kell vesződnöm azoknak a fogadalmaknak a valóra váltásával, amelyeket idénre elhatároztam. Fontosabb dolgom lesz.

(B-terv hiánya) Most, hogy vettem M. L.-nek lakást, amelyben talán sosem fog lakni, nemcsak fenn kell tartanom, és megvennem bele minden szükségeset, hanem oda is kell mennem, javításokat, átalakításokat végezni, fűrni-faragni, karbantartani. És ehhez nemcsak pénz, hanem láb és kéz is szükséges. Hanyatló állapotban, de egyelőre mindkettő van. De mi lesz, ha odáig romlik a lábam, hogy nem tudok járni, és a kezem úgy reszket, hogy nem tudok vele fogni?

(Megszegett ígéret) Nehéz időkben szinte mindig volt kilátásban valami, amit vártam, dolog, esemény, amely gyökeres változást ígért, de ez soha nem következett be. Most már csak a halál van hátra. Remélem, abban nem csalódom.

(Elhatározás) Nem kesergek többé J. miatt. Ezentúl csak egyértelmű és pozitív dolgokkal foglalkozom: az ég kékjével, a napsütéssel, a felhők mozgásával, az ölyv körözésével a magasban, a fenyves zöldjével a hegyoldalban, a hó fehérjével, míg el nem piszkolódik, a cinkék petyegésével az etető körül, Akira kutyámmal, Okoska macskámmal, a vakondokkal, akik az évszakra való tekintettel szüneteltetik tevékenységüket az udvaron, a sün téli álmával a kerti avarkupacban, a benti levegő cseréjével, amit szellőztetéssel érek el, a termosztáttal, amelyet úgy állítok be, hogy ne fázzam a dolgozóban, E. Abbey kiváló *The fool's progress*ének olvasásával, anyagi helyzetemmel, amely jobb,

mint gondoltam, a vérhígító gyógyszeremmel, amely nélkül talán már nem él-
nék... Új életet kezdek, legalábbis ez a tervem.

(Kitartás) Nem sikerült végleg megszabadulni szárnyas alvótársamtól. Tovább-
ra is a gerendakeresztben találom sötétedés után. Az este már nem jön vissza,
de másnap igen. Bár előfordul, hogy kihagy egy-egy napot. Volt már úgy is,
hogy darabig állta a fényt, és csak aztán távozott az éjszakába.

(Retró) Azokkal a lányokkal álmodtam, akiket 56 évvel ezelőtt az egri Gárdonyi-
ban végzős hallgatóként gyakorlótanítottam. Továbbra is negyedikesek voltak,
matrózblúzosan ültek a padokban, és kacérkodtak velem. De nem törődtem
velük, mert úgy gondoltam, hogy túl fiatalok hozzám, és különben sem kárpó-
tolnának J-ért.

(J.-ügy) Az öregség, a magamra maradáستól való félelem hajtott a karjaiba. Azt
kell legyőznöm. Ha sikerül, csupán kaland, egyszeri káresemény az egész.